

Babiš s Schillerovou nechtějí ukončit zdražování a odmítají kroky, které by zvyšování spotřebitelských cen snížily - tlačí na ČNB

- CZ24 News | 21. září 2021

ČESKO: Premiér Andrej Babiš je v poslední době pod vlnou kritiky, že jeho vláda přispívá vysoké inflaci. Na jednu stranu to rezolutně popírá, na straně druhé však odmítá kroky, které by zvyšování spotřebitelských cen snížily. Spolu s ministryní financí Alenou Schillerovou totiž chtějí, aby Česká národní banka nezvyšovala úrokové sazby. Někdejší viceguvernér centrální banky Mojmir Hampl uvedl, že kroky obou politiků dávají jasné sdělení, že jim inflace nevádí a chtějí její pokračování či snad zrychlení.

V poslední době probíhá zdražování nejrůznějšího zboží a výrobků. Nejkřiklavější rozdíly v ceně jsou patrné například u stavebnin, kde se prodlužují dodací lhůty kvůli nedostatku zboží či se zdražují o několik desítek procent. Jedním z nástrojů centrální banky je zvedání úrokových sazeb, které vede ke zdražování úvěrů a půjček. Naposledy se k tomuto kroku přiklonili členové rady na začátku srpna, kdy se základní úroková sazba zvýšila o 0,25 procentního bodu na 0,75 procenta. Další zvyšování si ale nepřeje ministryně financí Alena Schillerová ani premiér Andrej Babiš.

Předseda vlády to uvedl při sněmovních interpelacích, které se odehrály minulý čtvrtek. „A teď je otázka, jak k tomu přistoupí Česká národní banka. A bylo by dobré, aby skutečně nenavýšovala ty úroky, protože to by vůbec tomu nepomohlo, nemělo by to podle mého názoru vliv na ten trh a akorát by to poškodilo lidi a firmy. Takže ano, my s vyšší inflací můžeme v Česku bojovat. Vyšší produktivitou práce, novými technologiemi, které šetří drahé suroviny a komponenty, nebo energetickou úsporností výroby,“ uvedl Babiš s tím, že nyní je důležité zachovat klid a nezasahovat do vývoje.

K premiérovi se pak přidala i ministryně financí Alena Schillerová, která se srpnového jednání účastnila. Šéfka státní kasy měla členy bankovní rady varovat před dalším zvyšováním základní úrokové sazby. Ta by se totiž na dalším jednání 30. září mohla zvýšit minimálně o 0,5 procentního bodu. Podle Schillerové by se jednalo o razantní navýšení, které by znamenalo tlak na růstu mezd a navíc by se lidem i podnikatelům zdražily úvěry.

Kromě toho ministryně uvedla, že by se také zkomplikovaly soukromé investice a k tomu by se zdražila obsluha státního dluhu. Podle bývalého viceguvernéra ČNB Mojmíra Hampla se tím jasně ukazuje, že Schillerová si nepřeje krocení vysoké inflace. „Zcela nepokrytě sděluje, že vysoká inflace jí nejen nevádí, a že by chtěla její pokračování či snad zrychlení. A ještě bezelstně přiznává, že je to proto, že jí chybně sestavené poslední rozpočty natolik zvětšují náklady na obsluhu dluhu do budoucna, že se bojí jejich růstu i při pouhém posunu úrokových sazeb blíž k normální úrovni,“ řekl Hampl.

Někdejší viceguvernér a současný ředitel služeb pro finanční sektor KPMG Hampl se pak také podivuje nad tím, jak ministryně sděluje své názory členům rady. „Paní Schillerová není ekonomka, ale prezentuje se jako právník, takže by mohla znát zákon o ČNB, který výslovně praví v paragrafu 9, že ČNB nesmí přijímat pokyny od vlády a žádných jiných orgánů. Pokud to neví, je to smutné. Pokud to ví a přesto chce jakýsi neformální pokyn dát, je to ještě smutnější. Takovýto humpolácký způsob

komunikace je skutečně nový a snad to není nový normál," dodal Hampl.

Česká národní banka bude o sazbách jednat kromě září ještě v listopadu a v prosinci. Současný guvernér centrální banky Jiří Rusnok se už nechal slyšet, že rada je připravena zvyšovat základní úrokové sazby na každém jednání.

Další z bývalých viceguvernérů a současný europoslanec TOP 09 Luděk Niedermayer pro Echo24 uvedl, že snahy vládnoucích politiků tvořit měnovou politiku centrální banky nejsou ničím novým. Podle něj tím Alena Schillerová spolu s premiérem ukázali obavu z nejisté budoucnosti a blížících se voleb. „Vždycky je to strach z toho, že centrální banka udělá krok, který část občanů a voličů nepřijme. Před volbami je to více vyhrocené, vždy jde ale o to samé," řekl europoslanec.